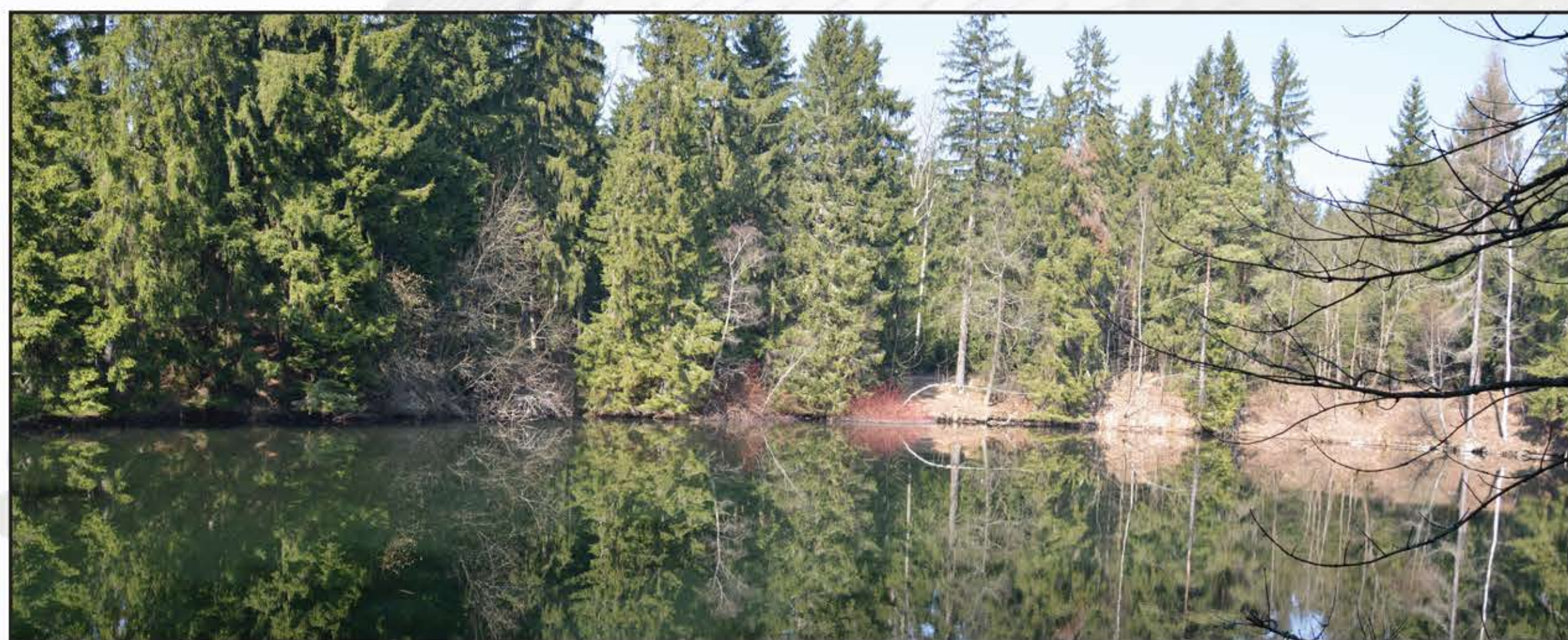

PROVENIENCE DEKORATIVNÍHO KAMENE A SUROVIN VÁPENNÉHO POJIVA

Cílem projektu v roce 2015 bylo ověření současných možností postupů použitelných při hledání provenience mramorů a surovin pro výrobu vápenného pojiva malt na modelovém příkladu – památkově chráněných objektech kláštera ve Žďáru nad Sázavou.

Jezírko Vápenice – bývalý mramorový lom. Počátky těžby jsou neznámé, lom je zmiňován od konce 17. století.

Základem ověřovací studie je kvantifikované určení mineralogického složení mramorů pomocí práškové rentgenové difrakce a petrografického popisu výbrusů a nekarbonátových zbytků po rozpuštění v kyselině octové. Navazující analytickou fází je upřesnění chemického složení hornin a stanovení izotopů uhlíku ($\delta^{13}\text{C}$) a kyslíku ($\delta^{18}\text{O}$). Cílem analytických metod je určení charakteristických znaků jednotlivých zdrojů mramorů a jejich porovnání s použitými mramory zejména v gotické části kláštera. Podstatnou součástí studie je identifikace historických surovinových zdrojů, znalost stavební historie objektů a správné zařazení nalezených fragmentů gotických mramorových prvků.

Fragment mramoru z okenního sloupku kružbového okna cisterciáckého kláštera ve Žďáru nad Sázavou, 1250–1275

Gotická studniční kaple žďárského kláštera, 1250–1275

Nově získané poznatky budou využity pro:

- prezentaci historického, kulturního a přírodního bohatství regionu (rozšíření sbírek Muzea Vysočiny v Jihlavě);
- poznání a zachování archeologických a technických památek (zaniklé surovinové zdroje, zpracování mramoru, vápenné pece a vápenické technologie);
- získání detailnějších poznatků o surovinách a použitých historických materiálech v regionu – v případě bývalého cisterciáckého kláštera ve Žďáru nad Sázavou mají nové poznatky zásadní význam pro budoucí památkovou ochranu autentických částí této stavby;
- ověření současných možností při určování provenience mramorů.